

# Jaarverslag 2016

---



BY DIRECTORS FOR DIRECTORS

---

# Inhoudsopgave

---

|   |    |
|---|----|
| 1. Inleiding.....   | 3  |
| 2. Organisatie.....                                       | 4  |
| 3. Leden.....   | 8  |
| 4. Beleid.....  | 9  |
| 5. Individuele belangenbehartiging & ledenservices.....   | 12 |
| 6. Activiteiten.....                                      | 14 |
| 7. Communicatie, informatie, publiciteit & marketing..... | 20 |
| 8. Tot slot.....  | 22 |

# 1. Inleiding

De Dutch Directors Guild is de belangenvereniging voor audiovisuele regisseurs in Nederland. Wij behartigen de belangen van regisseurs van speelfilms, documentaires, televisieprogramma's, radioprogramma's, drama-series, korte films, digital storytelling projecten, commercials, VR films... vergeet ik nog iets? Vast wel. Het spectrum van audiovisuele werken is enorm en lijkt almaar breder te worden. Verhalen in beeld en geluid zijn op steeds meer plekken te consumeren: van klein (de smartphone die je altijd bij je hebt), tot groot (IMAX schermen); van uniek event (de pop-up bioscoop in het plaatselijke buurthuis), tot dagelijkse toegang in overvloed (thuis op je flatscreen via Netflix, On Demand, Uitzending Gemist, etc.). Goede audiovisuele content is voor consumenten de reden om de portemonnee te trekken: we willen de meest uitgebreide abonnementen voor internet en mobiele telefoon, met onbeperkte data. Zodat we al die films en programma's kunnen bekijken. Gouden tijden voor aanbieders van al die content dus. En gouden tijden voor regisseurs, zou je zeggen.

Niet bepaald.

Uit een onderzoek uitgevoerd in 2015 door onderzoeksbureau Cubiss in opdracht van de DDG, bleek dat het mediaan inkomen uit regisseurswerkzaamheden ligt op € 27.200,- per jaar. Dat is ongeveer het salaris van een buschauffeur. Van de vele miljoenen euro's - miljarden internationaal zelfs - die met audiovisuele werken worden verdiend, ziet de regisseur weinig tot niets. In zijn boek *De bijzondere economie van het kunstenaarschap* noemt Pim van Klink dit de waardeparadox: maatschappelijk wordt er veel waarde toegekend aan de audiovisuele kunst, maar economisch juist niet. Dat maakt het lastig, zo niet onmogelijk, voor regisseurs om rond te komen in Nederland. Of om überhaupt een duurzame carrière op te bouwen. En uiteindelijk voor regisseurs om kwalitatief hoogwaardige *content* te maken: audiovisuele werken die aan de basis

staan van deze florerende nieuwe economie, die het culturele visitekaartje van Nederland vormen, én die de samenleving kunnen binden of een spiegel voorhouden. Uiteindelijk is een zwakke positie van de regisseur zeer schadelijk voor die hele creatieve industrie daarboven: dat lucratieve kaartenhuis kan zomaar op instorten staan.

Voor de DDG is het de hoogste prioriteit dat hier verandering in komt. En dat pakken we op een drietal manieren aan:

- De waardevolle rol van de regisseur zichtbaar maken voor een breed publiek: bij consument, politiek en in de sector zelf.
- Educatie van onze leden: nieuwe tijden vragen om nieuwe vaardigheden, de DDG blijft investeren in kennisdeling, workshops en masterclasses voor regisseurs.
- Lobby en beleidsinvloed bij politiek, fondsen, omroepen en andere sectororganisaties, voor een betere positie van de regisseur in dit krachtenveld.

In 2016 zijn we hier samen met onze nieuwe algemeen secretaris Juliette Jansen voortvarend mee aan de slag gegaan. In dit jaarverslag lees je enkele van de behaalde resultaten. Ik ben erg trots op de groeiende invloed en betekenis van de DDG - en dus van de regisseur - in de audiovisuele sector.

We zullen hier in 2017 met nog sterkere inzet op doorgaan. Daarvoor hebben we de hulp van jullie - DDG leden - nodig. Voedt ons met informatie en zienswijzen, maak deel uit van een van onze focusgroepen, zet je in bij een van de werkgroepen, of spreek ons aan op de maandelijkse ledenavond. In het bijzonder richt ik mij hierbij op onze nieuwste leden: maak werk van je lidmaatschap, versterk je eigen positie door die van je collega regisseurs te verbeteren. *By directors, for directors*. Daarom ben je lid van de DDG!

Namens bestuur en kantoor DDG,

Martijn Winkler,  
voorzitter



## 2. Organisatie

### Samenstelling bestuur

Het bestuur van de DDG behartigt de belangen van de leden en vertegenwoordigt de vereniging. Zij is verantwoordelijk voor het beleid en de organisatie. Onder het voorzitterschap van Martijn Winkler hebben er in 2016 diverse bestuurswisselingen plaatsgevonden. In mei traden Tessa Boerman en Thomas Vroege tot het bestuur toe. Zij vervingen Ditteke Mensink en Tom Fassaert. Ook kwam Eric Blom in mei in het bestuur, als vertegenwoordiger van de televisieregisseurs, en ook omdat hij in het VEVAM bestuur zitting heeft, waardoor er een kort lijntje tussen beide besturen is ontstaan. Prosper de Roos trad in het voorjaar toe als vertegenwoordiger van de radiomakers die sinds 2016 ook lid kunnen worden van DDG. In september kwam ook Colette Bothof de gelederen versterken, ter vervanging van Barbara Bredero. Vanaf dat moment bestaat het voltallige bestuur uit 9 leden.

Om meerdere dossiers op te kunnen pakken en omdat de toekomst van DDG er financieel gezien positiever uitziet, heeft het bestuur in 2016 besloten de kantoorbezetting met meer uren uit te breiden. Casper Verbrugge stopte eind 2015 met zijn werkzaamheden als algemeen secretaris en per maart 2016 volgde Juliette Jansen hem op. Voor het eerst sinds jaren is deze functie bij DDG weer bezet voor 32 uur. Niet dat er hierdoor van het bestuur minder werd gevraagd, in tegendeel. De focusgroepen documentaire (met bestuursleden Stella van Voorst van Beest en Thomas Vroege als drijvende kracht) en fictie (met bestuursleden Jelle Nesna en Colette Bothof) kwamen regelmatig met een groep DDG-leden bij elkaar om input te krijgen voor de gesprekken met het Filmfonds, de DPN (i.v.m. checklist documentaire) en het op te richten NPO-fonds.

En er werd een werkgroep diversiteit in het leven geroepen, waar bestuurslid Tessa Boerman voorzitter van werd. Feitelijk participeerden bestuursleden en leden meer dan ooit.

Ook was op de achtergrond voormalig algemeen secretaris Casper Verbrugge nog als raadsman aanwezig om het DDG bestuur en Juliette Jansen van advies te dienen, met name op het auteursrechten-dossier (PAM).

Naast de traditionele taakverdeling: Martijn Winkler (voorzitter, algemene zaken, nieuwe media), Stella van Voorst van Beest (vice-voorzitter, documentaire), Thomas Korthals Altes (penningmeester, tv-drama), Eric Blom (televisie), Tessa Boerman (documentaire), Colette Bothof (fictie), Jelle Nesna (fictie), Prosper de Roos (radiomakers) en Thomas Vroege (documentaire), waren de meeste bestuursleden, zoals gezegd, actief in een aantal werkgroepen, waarbij zich ook diverse leden aansloten. Deze werkgroepen zijn:

- **Focusgroep fictie (fondsen & omroepen)** - Colette Bothof, Juliette Jansen, Jelle Nesna, Martijn Winkler en diverse DDG-leden.
- **Focusgroep documentaire (fondsen & omroepen)** - Stella van Voorst van Beest, Tessa Boerman, Juliette Jansen, Thomas Vroege en diverse DDG-leden.
- **Werkgroep diversiteit** - Tessa Boerman, Martijn Winkler, Juliette Jansen en diverse DDG-leden.
- **Werkgroep communicatie** - Martijn Winkler en Janette Kolkema
- **Werkgroep radio** - Prosper de Roos, Stefanie Visjager, Fatos Vladi en diverse DDG leden.

Het bestuur vergaderde in principe eens per maand, minus de zomermaand juli. In totaal kwam het bestuur 11 keer bijeen voor een bestuursvergadering. Verder was er regelmatig overleg tussen het bureau en de voorzitter over lopende zaken en beleidszaken.

Er vond in 2016 naast de jaarlijkse ALV nog een ledenvergadering plaats. En wel op donderdag 21 januari, waarbij de statutenwijziging als enig punt op de agenda stond. Deze bijeenkomst vond plaats in het kantoor van het Mediafonds, te Amsterdam. De belangrijkste wijzigingen waren, kort samengevat:

- Aanpassing van de mogelijkheid om advies te geven aan ministerie van OCW.
- Aanpassing procedure benoeming erelid, dit ligt nu bij het bestuur, zodat er sneller kan worden gehandeld.
- Oud-bestuursleden zijn opnieuw benoembaar als ze gedurende een periode van minimaal drie jaar niet in het bestuur hebben gezeten.
- Vertegenwoordiging uitgebreid naar bevoegdheid voorzitter en penningmeester. Dit om te voorkomen dat bij subsidie-aanvragen voortdurend twee handtekeningen van bestuurders nodig zijn.
- Diverse kleine aanpassingen in formulering en omschrijving in artikelen om beter aan te sluiten bij de huidige tijd en werkpraktijk.

De quorumvergadering vond enkele weken later plaats op het kantoor van de DDG.

In 2016 vond de Algemene Ledenvergadering plaats op dinsdag 19 april in LAB111 te Amsterdam. Op de ALV waren 20 DDG-leden (incl bestuursleden) aanwezig. Zowel het jaarverslag als de financiële eindafrekening, als de begroting 2016 werden unaniem goedgekeurd. Ook werd tijdens de ALV de contributie voor 2016 vastgesteld op € 236. Na afloop was er een borrel aan de bar van LAB111.

### Personeel

Janette Kolkema was als project manager in vaste dienst voor 28 uur per week. Het tijdelijke contract van Casper Verbrugge als algemeen secretaris hield in december 2015 op. Hierna bleef Casper Verbrugge in 2016 nog aan de DDG verbonden als bestuursadviseur en werd per maart 2016 de nieuwe algemeen secretaris Juliette Jansen in dienst genomen met een jaarcontract tot maart 2017.

De ledenadministratie en de financiële administratie waren in 2016 wederom in handen van het administratiekantoor Goed te Boek.

### Servicebureau NBF

Met de NBF werd opnieuw een contract afgesloten voor de afname van de volgende diensten:

- deelname in het pakket collectieve verzekeringen
- verzorging DDG-ledenpas

### Huisvesting

Op de eerste etage van de Leidsegracht 38-40 betreft de DDG gezamenlijk met de NBF kantoorruimte. DDG heeft hier twee werkplekken. Tevens bestaat hier ook de mogelijkheid om vergaderruimtes te gebruiken, zonder dat hier extra kosten aan verbonden zijn.



## VERTEGENWOORDIGING, WERKGROEPEN

**VEVAM** is de collectieve beheersorganisatie voor regisseurs van audiovisuele werken. VEVAM incasseert voor haar leden auteursrechtelijke vergoedingen voor o.a. kabeldoorgifte en thuiskopie. Het bestuur en het bureau van de DDG onderhouden een steeds nauwer contact met VEVAM. Directeur van VEVAM is Sylvia Brandsteder, voorzitter is Sander Jansen. In 2016 is de VEVAM omgevormd tot een stichting. De DDG benoemt twee bestuursleden van de stichting. Casper Verbrugge zit sinds 2016 namens de DDG in het VEVAM bestuur. In 2017 wordt een tweede bestuurslid namens de DDG benoemd. VEVAM-bestuurslid Eric Blom is in het voorjaar van 2016 ook toegetreten tot het DDG bestuur.

**PAM** (Portal Audiovisuele Makers) is het samenwerkingsverband van DDG, Netwerk Scenarioschrijvers en ACT en hun respectievelijke collectieve beheersorganisaties (CBO's) VEVAM, LIRA en NORMA. Scenarioschrijvers, regisseurs, acteurs en hun CBO's hebben zich verenigd om één loket te bieden dat de vergoedingen incasseert voor de exploitatie van audiovisueel werk. Martijn Winkler en Juliette Jansen zaten namens de DDG in PAM. Voorzitter Felix Rottenberg is per 1 januari 2017 interim voorzitter geworden, omdat hij per die datum voorzitter werd van het LIRA bestuur. DDG-lid en voormalig voorzitter Ike Bertels coördineerde vanuit PAM de lobby in Den Haag.

**Platform Makers** is het samenwerkingsverband van de belangen- en beroepsorganisaties van auteurs en uitvoerend kunstenaars, zoals fotografen, schrijvers, ontwerpers, musici, journalisten, acteurs en regisseurs. Het platform heeft als doel het versterken van de auteursrechtelijke positie van makers en het verbeteren van hun onderhandelingspositie ten opzichte van producenten en opdrachtgevers. Juliette Jansen zat namens DDG in het bestuur van Platform Makers en nam als afgevaardigde van DDG deel aan de vergaderingen van aangeslotenen. Voorzitter van Platform Makers is Erwin Angad-Gaur.

**Federatie Auteursrechtbelangen** heeft als doelstelling het versterken van het draagvlak voor het auteursrecht en de bescherming en verbetering van de positie van de rechthebbenden. Naast het Platform Creatieve Media Industrie (PCMI) en VOICÉ (waarin alle 17 CBO's verenigd zijn) is Platform Makers de derde 'poot' in de Federatie Auteursrechtbelangen. Namens Platform Makers hebben Jan Hilbers (Auteursbond), Erwin Angad-Gaur (voorzitter Platform Makers), Caspar de Kieffe (FNV Kunstenbond), Johan van der Voet (BCMM) en Juliette Jansen (DDG) zitting in de Federatieraad.

**De Taskforce Anti-Piraterij** stelt zich ten doel sector breed het illegaal downloaden aan te pakken door beter over legaal aanbod te communiceren, voorlichting o.a. op scholen over auteursrecht te geven en door samen met de overheid en de isp's (internet service providers) aan handhaving te werken.

In deze Taskforce zitten o.a. film – en tv producenten en distributeurs aan tafel. Namens de DDG zat Juliette Jansen aan tafel.

**Thuiskopie** biedt auteursrechthebbenden een (gedeeltelijke) compensatie voor de inkomsten die zij mislopen doordat hun werk voor privé doeleinden gekopieerd of gedownload wordt. Stichting de Thuiskopie verdeelt de thuiskopievergoedingen via de collectieve beheersorganisaties onder de auteursrechthebbenden, zoals regisseurs. Namens regisseurs en scenaristen maakt Esmé Lammers deel uit van het bestuur van Thuiskopie.

**FERA** (Fédération Européenne des Réalisateurs de l'Audiovisuel) is de Europese koepelorganisatie van regisseursverenigingen en vertegenwoordigt regisseurs uit 44 landen. Op 7, 8 en 9 oktober 2016 vond de algemene ledenvergadering (GA) van de FERA plaats in Amsterdam, gehost door de DDG en VEVAM. De DDG werd op de GA vertegenwoordigd door Martijn Winkler en Juliette Jansen.

**De Raad van Advies van het Nederlands Film Festival** kwam bijeen op 10 mei en 28 november en werd namens DDG bezocht door Jelle Nesna en Juliette Jansen.

**De Oscar Selectie Commissie** werd opnieuw georganiseerd door EYE International. De leden van de commissie worden geacht iedere Nederlandse speelfilm die in het betreffende jaar wordt uitgebracht te zien. Namens DDG zat Jelle Nesna in de Oscar Selectie Commissie 2016.

## DDG WERKGROEPEN

### Focusgroep documentaire

Deze wordt geleid door bestuurslid Stella van Voorst. Een groep van ongeveer 6-8 documentaire makers komt tweemaal per jaar samen o.a. om dossiers te bespreken als het NPO-fonds, contracten, honoraria, relatie met de omroepen en het beleid van het Filmfonds. Ook worden er ervaringen over het regievak uitgewisseld. Zo functioneert de groep als belangrijk klankbord voor de DDG om slagvaardig te kunnen optreden in beleidsdossiers. Een concreet resultaat dat de groep bereikte was het samenstellen van de [docu checklist](#), die in alle fases van het productieproces door makers gebruikt kan worden bij gesprekken met een producent. De DPN schaarde zich achter de checklist en beveelt hem aan bij haar leden.

### Focusgroep fictie

Deze werkgroep is gestart in december 2015 door Thomas Korthals Altes en Barbara Bredero. Echter Barbara legde in april haar bestuurszetel neer en Thomas was in 2016 te druk met regie werkzaamheden om het verder op te kunnen pakken. Juliette Jansen initieerde twee vergaderingen in 2016 waar bestuurslid Jelle Nesna en voorzitter Martijn Winkler aanwezig waren.

Deze waren telkens gepland net voor de halfjaarlijkse bijeenkomst van de DDG met het Filmfonds, zodat daar voldoende input was vanuit de regisseurs zelf. Onderwerpen die werden besproken, waren onder meer: revoluerende middelen, budget voor ontwikkeling, relatie met producenten en omroepen, het NPO-fonds.

### Werkgroep ledenactiviteiten

In 2015 is besloten om voor de ledenavonden een speciale redactie op te richten, waardoor het mogelijk werd tot wat breder opgezette avonden te komen met een gevarieerder aanbod. Ook kon door de samenwerking met de redactie meer tijd gestopt worden in het organiseren van de avonden. In deze redactie hebben naast het DDG bureau zitting: Doesjka van Hoogdalem, Sander Houwen, Jochem de Vries en Emma Westermann.

### Werkgroepen diversiteit

De DDG leidt sinds maart 2016 de sectorgroep diversiteit waarin ACT, Netwerk en FPN zitting hebben. Daarnaast is er eind 2016 een DDG regiewerkgroep diversiteit opgericht. Kijk voor meer informatie op [pag. 11](#).

### Werkgroep radio

Bestuurslid en radiomaker Prosper de Roos richtte eind 2016 de werkgroep radio op, ter versteviging van de positie van makers van radiodocumentaires en fictie (hoorspel). In 2017 organiseert de werkgroep een ledenavond over radiomaken. De leden zijn: Stefanie Visjager, Fatos Vladi en diverse DDG leden.

# 3. Leden

---

**Als belangenorganisatie doet de DDG uiteraard haar best om te groeien en elk jaar nieuwe regisseurs aan de vereniging te binden en te verjongen.**

Naast actieve werving onder de studenten van o.a. de Filmacademie en de HKU, heeft DDG in 2016 een aantal advertenties geplaatst om nieuwe leden te werven. Zo adverteerde DDG in de Volkskrantbijlage van het International Film Festival Rotterdam en in het boekje Forum van de Regisseurs op het Nederlands Film Festival, en zette zij samen met VEVAM een advertentie in de jubileumuitgave van het VERS magazine. Dit alles resulteerde eind 2016 in 40 nieuwe leden, waaronder 9 afgestudeerden van een Mediaopleiding (begin 2017 werden er nog een aantal studenten van de lichting 2016 lid).

De nieuwe leden zijn:

|  |   |
|--|---|
| <p>Dennis Alink<br/>Bram van Alpen<br/>Aletta Becker<br/>Astrid Bussink<br/>Erik Blom<br/>Illia ten Böhmer<br/>Carmen Cobos<br/>Jacob van Dijker<br/>Rolf van Eijk<br/>Willem Gerritsen<br/>Gert de Graaf<br/>Mea Dols de Jong<br/>Steve Gijrath<br/>Joost van Ginkel<br/>Ester Gould<br/>Hugo Keijzer<br/>Michiel ten Kleij<br/>Bobbie Koek<br/>Caatje van Leeuwen<br/>Anne Lotte Mos</p> | <p>Mirella Muroni<br/>Shariff Nasr<br/>Cassandra Offenberg<br/>Mees Peijnenburg<br/>Alex Pitstra<br/>Jan Postema<br/>Joris Postema<br/>Roel Reiné<br/>Sal Riani<br/>Dorian de Rijk<br/>Nan Rosens<br/>Wendela Scheltema<br/>Katelijne Schrama<br/>Martijn Schrovers<br/>Daan Veldhuizen<br/>Simone de Vries<br/>Levi Verspeek<br/>Fatos Vladi<br/>Joris Weerts<br/>Sonja Wyss</p> |
|--|---|

Naast deze nieuwe leden hebben helaas ook 23 leden hun lidmaatschap opgezegd per 1 januari 2017. Dit gebeurde meestal om financiële redenen of door verhuizing of omdat men niet langer actief was als regisseur. En helaas ontving het DDG Bureau op 19 augustus het treurige bericht dat één van de leden van het eerste uur, Marijke Jongbloed, was overleden.

In januari 2017 begon DDG met 332 leden. Het jaar daarvoor had DDG aan het begin van het jaar 317 leden. Dus er is ook dit jaar sprake van een lichte groei.

In 2016 kostte het lidmaatschap van de DDG 236 euro per jaar. Studenten en afgestudeerden van AV-opleidingen zijn gratis lid tijdens de studie, alsmede het jaar van afstuderen en het daarop volgende jaar. Vervolgens betaalt men daarna nog twee jaar slechts 50% van de contributie. Dit om te voorkomen dat jonge mensen heel snel hun lidmaatschap weer moeten beëindigen, omdat ze het toch nog niet kunnen betalen. Het Senioren Lidmaatschap, bedoeld voor regisseurs die 65 jaar en ouder zijn en niet echt meer actief hun regievak uitoefenen, maar nog wel graag onderdeel willen blijven uitmaken van de groep van vakgenoten, is voortgezet. Zij kunnen lid blijven voor 100 euro per jaar. Een klein aantal leden maakt hier gebruik van.

In 2016 werd het ook mogelijk voor radio-makers om lid te worden van DDG. In 2017 is voor deze groep ook een speciaal tarief afgesproken.



## 4. Beleid

---

**Ten aanzien van de collectieve belangenbehartiging voor regisseurs werkt de DDG samen met een aantal andere organisaties. Hieronder een overzicht.**

### **Samenwerking met VEVAM/PAM**

Als kleine vereniging zoekt de DDG samenwerking met andere organisaties. De samenwerking met VEVAM die er altijd al was, is in de loop van het jaar verder geïntensiveerd uit de noodzaak om gezamenlijk beleid te ontwikkelen en een sterke belangenvereniging te zijn. In 2016 is besloten om DIRECTORSNL op te zetten, een portal die verwijst naar beide sites en waar gezamenlijk nieuws op te vinden is. Ook werd samengewerkt aan de voorbereidingen van de eerste DIRECTORSNL Awards avond. Over allerlei contractuele kwesties en auteursrechtelijke zaken werd met VEVAM veel overleg gevoerd, ook binnen PAM.

### **PAM**

PAM is het samenwerkingsverband tussen de beroepsverenigingen van regisseurs, scenarioschrijvers en acteurs, DDG, Netwerk Scenarioschrijvers en ACT, en hun collectieve beheersorganisaties VEVAM, LIRA en NORMA. Deze collectieve beheersorganisaties (CBO's) beheren een deel van de auteurs- en naburige rechten van hun aangeslotenen, op grond waarvan een vergoeding voor die filmmakers kan worden bedongen bij exploitatie van hun werk door derden, zoals omroepen, kabels en video-on-demand diensten. De doelstelling van PAM is om te komen tot goede regelingen voor vergoedingen, die exploitanten verschuldigd zijn aan filmmakers voor het gebruik van audiovisueel werk.

PAM beleefde in 2016 een iets rustiger jaar en kwam 6 keer samen. In juli 2015 is de nieuwe wet Auteurscontractenrecht (ACR) aangenomen na een zeer intensieve lobby en veel overleg. Echter, in de wet is uiteindelijk geen regeling opgenomen voor verplicht

collectief beheer van video-on-demand (VOD), de sector - lees de makers vs de exploitatieketen - moest zelf tot een vrijwillige collectieve regeling komen. Die kwam er in de vorm van een Convenant, met voorbehoud van een aantal kwesties die nog moeten worden opgelost. Daarover is PAM steeds in overleg met RODAP, het conglomeraat van publieke en commerciële omroepen, distributeurs, kabels en producenten. In ruil voor de collectieve vergoedingen dienden de filmmakers de betreffende rechten te hebben overgedragen aan de producenten. Daarom heeft VEVAM begin 2016 die rechten bij Amendement op de aansluitovereenkomst terug overgedragen aan de regisseurs. Hoewel de verplichting tot betaling van kabelvergoedingen in juli 2015 in de nieuwe wet werd vastgelegd, en er duidelijke afspraken in het Convenant waren gemaakt, was er in januari 2016 een kort geding nodig om de exploitanten tot daadwerkelijke uitbetaling van de vergoedingen te bewegen. De regisseurs missen nog steeds kabelgelden voor de periode oktober 2012 tot eind december 2014, de kabels zijn tot op heden niet bereid om deze vergoeding aan VEVAM te betalen.

Wel is er in 2016 overeenstemming met RODAP bereikt over invoering van het VCB (Vrijwillig Collectief Beheer) model per 1 januari 2017 voor VOD exploitaties. Dit behelst de invoering van een contract tussen regisseur en opdrachtgever met derdenbeding, waarbij de maker zijn rechten overdraagt aan de producent in ruil voor een vergoeding die de VOD exploitant aan VEVAM moet betalen. De producent geeft door middel van een zgn. kettingbeding de verplichting, om die vergoeding aan de CBO van de regisseur te betalen, aan de volgende partij in de keten door. De tarieven voor VOD zijn nog niet vastgesteld, daarover loopt sinds midden 2016 een arbitrage procedure tussen de PAM CBO's en RODAP.

Na de zomer gaf PAM voorzitter Felix Rottenberg aan dat hij per 1 januari 2017 voorzitter zou worden van LIRA, waardoor PAM op zoek ging naar een nieuwe voorzitter. Er werd gezocht naar een vervanger met een uitstekend politiek netwerk, die inmiddels is gevonden in de persoon van Groen Links politicus Frits Lintmeijer.

Na het inkomensonderzoek van Cubiss onder de PAM makers, dat in 2015 werd gehouden, is besloten om diepgaander onderzoek te laten verrichten door bureau HtH. De eerste resultaten van de nieuwe meting worden eind 2017 verwacht, mede met het oog op de belangrijke tussenevaluatie van de wet Auteurs Contracten Recht (ACR).

### **Platform Makers, Federatie Auteursrechtenbelangen en BREIN**

Platform Makers is een breed opgezet samenwerkingsverband van beroepsverenigingen, waarin naast de 'audiovisuelen' DDG, Netwerk Scenarioschrijvers en ACT, ook musici, journalisten, ontwerpers, schrijvers, tekenaars en fotografen zitting hebben. Ook Platform Makers houdt zich bezig met het verbeteren van de auteursrechtelijke- en onderhandelingspositie van zijn leden maar dan over de hele breedte, niet alleen de filmparagraaf.

Zo heeft Platform Makers zich o.a. bezig gehouden met de totstandkoming van een Geschillencommissie Auteurswet. Deze is in oktober 2016 van kracht geworden na lange onderhandelingen met Platform Creatieve Media Industrie (de producenten).

Ook is er samen met PAM gewerkt aan de consultaties van de overheid met betrekking tot nieuwe Europese richtlijnen op auteursrechtelijk gebied. Platform Makers voert een brede lobby in Den Haag om de positie van makers te verbeteren, bijvoorbeeld op gebied van de arbeidsmarktpositie, mogelijkheid van collectief onderhandelen etc.

De DDG is ook vertegenwoordigd in de Raad van de Federatie Auteursrechtbelangen (samenwerkingsverband tussen PCMI, CBO's en Platform Makers), die het auteursrecht vanuit een ruim perspectief bekijkt. De Federatie wil het legale gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal bevorderen en het illegale gebruik tegengaan (o.a. door BREIN financieel te steunen).

Ook zijn er i.s.m. Klasse TV lespakketten gemaakt om de oudste kinderen uit het basisonderwijs op een speelse, creatieve manier te leren wat auteursrecht is. In 2016 zijn er in totaal 17.650 kinderen bereikt.

De DDG vertegenwoordigt sinds het najaar van 2016 de makers in het bestuur van BREIN, dat sinds de jaren '70 de bestaande samenwerking formaliseert tussen auteurs- en naburig rechthebbenden op het gebied van bescherming tegen inbreuk en misbruik van hun werk. BREIN kreeg afgelopen jaar een nieuw bestuur met een evenwichtige samenstelling tussen makers en producenten. In het bestuur zitten nu (vertegenwoordigers van) componisten, tekstschrijvers, artiesten, beeldende kunstenaars, fotografen, scenaristen en regisseurs naast collectieve beheersorganisaties, uitgevers, muziek- en filmproducenten en omroepen.

## **FONDSEN EN OMROEPEN**

### **Filmfonds**

De DDG en het Filmfonds voeren op regelmatige basis overleg. Diverse onderwerpen kwamen in 2016 aan de orde, zoals de voortgang van de Netherlands Film Production Incentive (cash rebate), het NPO-fonds, revolverende middelen, betere exploitatieoverzichten, gebrek aan budget in de ontwikkelingsfase en diversiteit. Het Filmfonds bereidde in 2016 het nieuwe beleidsplan voor dat in januari 2017 in werking zou treden. Hier werd de DDG nauw bij betrokken. Een belangrijke aanbeveling van DDG, een bedrag oormerken in de begroting voor ontwikkelingstijd voor de regisseur, werd overgenomen, evenals de adviezen die in juni werden gegeven met betrekking tot culturele diversiteit ([zie pag. 11](#)). Onderwerp van gesprek was ook de versnippering en verdeeldheid in de sector, die naar voren kwamen tijdens een hoorzitting in de Tweede Kamer in november, waar het beleid van de cultuurfondsen ter discussie stond. De DDG heeft in 2016 al stappen genomen om beter samen te werken met producenten, zo zijn er een aantal brieven gezamenlijk uitgegaan o.a. over integraal film- en mediabeleid. Ook neemt DDG het voortouw voor regelmatig overleg met de andere vakverenigingen, zoals de NCE en NSC.

Naar aanleiding van de verkenning van de slechte arbeidsmarktpositie van creatieve zzp-ers van de SER en de Raad voor Cultuur kreeg het Filmfonds de beschikking van OC&W over 2 ton om de positie van filmprofessionals te versterken. Dit vindt zijn beslag in diverse projecten in 2017, waar de DDG ook aanvragen voor voorbereide in 2016.

Verder zal het Fonds in 2017 binnen dit kader het gesprek tussen producenten en opdrachtnemers faciliteren over de ontwikkeling van modelcontracten en algemene voorwaarden. De DDG blijft bij het Filmfonds hameren op het nog steeds vaak ongelijke speelveld tussen producent en regisseur en blijft pleiten voor het centraal stellen van het filmproject met de regisseurs als autonome maker en creatieve spil.

### **NPO-fonds**

Door een personeelwisseling voor de zomer bij de NPO was het enige tijd onduidelijk wat de ontwikkelingen waren bij de opzet van het nieuwe NPO-fonds, de opvolger van het Mediafonds. De DDG bleef schriftelijk input leveren, maar de zorgen groeiden. Naar aanleiding van een brandbrief van de DDG werd er in het najaar een sectoroverleg belegd door het kersverse bureau. De zorgen werden goed gehoord en al snel gehonoreerd, waarvan een van de belangrijkste punten, namelijk dat de ontwikkelingsaanvragen voor documentaire ook via een adviescommissie zouden moeten gaan lopen, sterk door DDG is bepleit. In elk van de drie adviescommissies (drama, docu en radio) hebben DDG-leden zitting. Per 1 januari 2017 is het fonds van start gegaan en DDG blijft het beleid op de voet volgen.

### **Werkgroep documentaire omroepen**

In de wandelgangen de Oscar meeting genaamd, naar de initiatiefnemer (Oscar van der Kroon) van dit overleg; een uiterst belangrijk en uniek overleg voor documentairemakers waar alle stakeholders aan tafel zitten: CoBo, Filmfonds, eindredacteuren van alle omroepen, DPN en DDG. Onderwerpen die onder meer besproken werden, waren de inkomenspositie van de regisseur, het NPO-fonds, (financiële)

afstemming tussen de fondsen, het standaardcontract voor de omroepen en producenten en de éénpitters (regisseurs die hun eigen film produceren). Bestuursleden Ditteke Mensink, Tessa Boerman en Stella van Voorst gaven tijdens dit overleg in april een sterke presentatie over de zeer matige inkomenspositie van documentairemakers, die de schellen van de ogen van alle aanwezigen deed vallen. Het resulteerde nog voor de zomer in een toezegging van alle omroepen van een gemiddelde verhoging per productie van € 5.000 dat geheel ten goede zou moeten komen aan het honorarium van de regisseurs. De DDG ziet er op toe dat deze belangwekkende toezegging ook daadwerkelijk in praktijk wordt gebracht. De werkgroep kwam in 2016 twee keer bij elkaar, de DDG blijft deze uiteraard bijwonen.

### **Diversiteit**

De DDG ziet duidelijk de maatschappelijke noodzaak en intrinsieke meerwaarde om diversiteit te bevorderen in cast/crew en scripts, al is het maar om het *hele* Nederlandse publiek te bereiken. Naar aanleiding van een bijeenkomst bij het Filmfonds begin 2016 nam de DDG daarom de leiding van een sectorwerkgroep, bestaande uit Martijn Winkler, Tessa Boerman en Juliette Jansen van DDG, de vakverenigingen van acteurs (ACT), schrijvers (Netwerk) en producenten (FPN) met als doel om aanbevelingen te doen en plannen te bedenken om de (culturele) diversiteit in de film- en tv sector te bevorderen. De werkgroep vergaderde een aantal keren onder voorzitterschap van DDG-bestuurslid Tessa Boerman, ook in een bredere opzet met o.a. academies, andere producenten, festivals, castingbureaus. Het waren levendige en inspirerende vergaderingen, die voor de zomer leidden tot twee gezamenlijke stukken; een adviesbrief aan het Filmfonds die ondertekend werd door alle vakverenigingen en een inventarisatie van praktische voorstellen, waar een ieder in de sector mee aan de slag kan, ondertekend door de leden van de werkgroep. De stukken werden breed uitgestuurd en het DDG initiatief om dit dossier sector breed proberen aan te pakken werd van alle kanten toegejuicht (zie ook DDG seminar, [pag.15](#)).

## 5. Individuele belangenbehartiging & ledenservices

---

**Leden van de DDG konden in 2016 gebruik maken van diverse diensten. Men kon hierover informatie vinden op de website van de DDG. Achter de login vond men:**

### **Overzichtspagina juridische diensten**

Hier trof men alle diensten aan, te weten:

### **Juridisch advies/advocatenkantoren met DDG-korting**

Omdat veel vragen van leden op het juridisch vlak liggen is DDG met een aantal juridische adviseurs, gespecialiseerd in media, overeengekomen dat zij de leden tegen korting juridische ondersteuning verlenen. Gegevens van deze kantoren kan men vinden op de servicepagina van de website onder MIJN DDG.

### **Juridisch Spreekuur**

Elke donderdag van 9.30 tot 11.00 uur biedt DDG haar leden de service van het gratis juridisch spreekuur op het kantoor van Boekx Advocaten, onder supervisie van Fulco Blokhuis. Om voor het juridisch spreekuur in aanmerking te komen, moet men de dinsdag voorafgaand aan het spreekuur, voor 14.00 uur, een verzoek hebben ingediend, met een duidelijke omschrijving van de zaak en een ev. contract. Elk spreekuur is er plek voor maximaal twee DDG-leden, zodat er voldoende tijd is om de zaak te bespreken. Ook konden leden gebruik maken van juridisch advies van de VEVAM op het terrein van rechtenclausules. Hieraan waren evenmin kosten verbonden.

In 2016 is er regelmatig gebruik gemaakt van deze juridische dienstverlening. Het is een belangrijke service die de DDG aan haar leden biedt. Soms is dit zelfs een reden voor mensen om lid te worden.

### **Verzekeringen**

Het DDG-lidmaatschap biedt ook als voordeel dat men gebruik kan maken van collectiviteitskorting op zakelijke en particuliere verzekeringen van OHRA en via tussenpersoon Meeùs Media. OHRA richt zich op de particuliere verzekeringen, waar Meeùs Media ook korting biedt op werk gerelateerde verzekeringen (o.a. apparatuur- en arbeidsongeschiktheids-verzekering). Zo kan men een groot deel van de contributie terugverdienen.

De DDG betaalt de NBF voor deelname van haar leden aan dit collectieve verzekeringspakket een vast bedrag per jaar. In ruil hiervoor voert de NBF de onderhandelingen met deze verzekeraars. Informatie over deze verzekeringen is te vinden op de DDG website of op te vragen bij het DDG-bureau.

### **Leden- / Bioscooppas / Festivals**

Veel DDG-leden hebben inmiddels een ledenpas (hiervoor hoeft men slechts een digitale foto naar het bureau te sturen), maar nog steeds niet allemaal! Het hebben van een ledenpas, maakt het lidmaatschap aantrekkelijk, omdat men op vertoon van de ledenpas onder meer korting krijgt bij diverse filmhuizen en bioscopen. Zo was er in Amsterdam in 2016 sprake van korting bij filmvertoningen in EYE, Cinecenter, The Movies, de FilmHallen en kon men gratis naar filmvoorstellingen in Rialto en Het Ketelhuis. In Utrecht kon men op vertoon van de ledenpas gratis naar de film in het Louis Hartlooper Complex en Springhaver. In Rotterdam is een kortingsregeling getroffen met Lantaren/Venster.

In Haarlem kreeg men korting op filmvoorstellingen in De Toneelschuur en €5,00 korting op theatervoorstellingen aldaar. Nieuw is dat men vanaf 1 april 2016 ook met korting naar het Chassé Theater Breda kan alsmede het Filmhuis Den Haag.

### Overige kortingsafspraken

Met Sociëteit De Kring waren opnieuw kortingsafspraken gemaakt in 2016. Zo kon men eenmalig lid worden door maar €110 te betalen in het eerste jaar (normaal €360 per jaar). Ook was het niet nodig om inschrijfgeld te betalen (normaal eenmalig €175) en hoefde men niet voorgedragen te worden. Het bewijs van lidmaatschap van DDG was voldoende.

Het scenario softwareprogramma Final Draft kon aangeschaft worden met een korting van 25%. Als DDG-lid betaalde men daardoor slechts \$169 (€145) in plaats van \$249, wat een korting van ruim €80 betekent. Dit gold alleen voor de volledige versie, dus niet voor de upgrade en de educatieve versie. Om hiervan gebruik te kunnen maken moest men een kortingscode invullen als een bestelling werd geplaatst op [www.finaldraft.com](http://www.finaldraft.com).

De ledenpas blijkt elk jaar ook handig om tot afspraken te komen met festivals. Er waren weer kortingsafspraken met diverse festivals als CinemAsia, Beeld voor Beeld, KLIK Amsterdam Animation Festival, Imagine Film Festival, HAFF (Holland Animation Film Festival), en bij het Nederlands Film Festival kreeg men korting op de festivalpas. Ook was er weer sprake van een kortingsregeling bij het IDFA. Leden konden met een korting van maar liefst 15% een gastenpas kopen voor het festival, dat scheelde €36. Ook heeft het IDFA weer onder DDG-leden moderators voor de Q&A's geworven. Deze kregen in ruil voor het modereren van een zevental gesprekken met makers, een gratis gastenpas.

Nieuw dit jaar was de kortingsactie van Beeld & Geluid. Zij boden leden van oktober tot en met december 2016 voor slechts €30 toegang tot de professionele digitale catalogus i.p.v. €30 per maand. Vanwege het succes heeft Beeld & Geluid besloten deze kortingsprijs van €30 per kwartaal ook in 2017 voor DDG-leden te handhaven.



*FERA borrel aangeboden door het Nederlands Filmfonds.  
Foto: Sander Houwen*

## 6. Activiteiten

De DDG organiseerde in 2016 diverse activiteiten. De avonden en bijeenkomsten werden doorgaans goed bezocht, ook omdat leden van diverse zusterorganisaties meestal van harte welkom waren. Ook werden voor alle DDG activiteiten de regiestudenten van de Filmacademie uitgenodigd; met het oog op jonge aanwas.

Naast de vaste ledenavonden die elke tweede maandag in de maand plaatsvonden, organiseerde DDG de volgende bredere activiteiten.

### DDG Awards, voor de meest opmerkelijke regieprestaties van 2015

De DDG Awards, voor de meest opmerkelijke regieprestaties van 2015, werden uitgereikt in zes categorieën. Hieraan gingen twee stemrondes vooraf, eerst kon men via de kieslijst met meer dan 250 titels, een eerste selectie bepalen door te stemmen op 3 titels/ regisseurs per categorie, waarbinnen men ook een voorkeur kon aangeven. En vervolgens kon men een stem uitbrengen op de aldus ontstane shortlists. Alleen DDG-leden waren gerechtigd om hun stem uit te brengen. [Kijk hier voor alle genomineerden.](#)

De uitreiking vond dit keer plaats in BoomChicago, het voormalig Rozentheater aan de Rozengracht in Amsterdam. In de sfeervolle zaal, meestal gebruikt door stand-up comedians, konden de genomineerden aan grote tafels plaatsnemen die voor in de ruimte waren neergezet met een hapje en een drankje. De bezoekers konden gezellig aanschuiven aan kleine tafeltjes.

Host van de avond was presentatrice/actrice Jolanda van den Berg. Van alle genomineerde films werden fragmenten getoond, maar ook hield zij met alle regisseurs (of ev. diens afgevaardigde) een leuk, kort, inhoudelijk interview. Al met al een zeer geslaagde, goed bezochte avond.

### De awards zijn in 2016 gegaan naar:

Fictie/TV serie: Remy van Heugten voor *Gluckauf*

Documentaire: Tom Fassaert voor *A Family Affair*

Commercial: Willem Gerritsen voor *NS Kids Vrij abonnement*

Fictie Kort: Mees Peijnenburg voor *Un Creux Dans Mon Coeur*

Docu Kort: Anne-Marieke Graafmans voor *Volgens protocol*

Digital Storytelling: Dana Lixenberg & Eefje Blankevoort voor *Imperial Courts*



Foto: Mirjam van der Linden

Tijdens deze feestelijke avond is ook het erelidmaatschap van de DDG uitgereikt aan filmmaker Heddy Honigmann voor haar uitzonderlijke bijdrage aan het Nederlandse filmlandschap als regisseur. Slechts twee regisseurs gingen haar voor: Paul Verhoeven en wijlen George Sluizer. De awards avond leverde veel publiciteit op in de media, waardoor het regievak en de DDG mooi in de spotlights stonden.

## DDG Seminar: The Making Of... diversiteit in de film- & tv-sector

Gezien het belang en de actualiteit van het onderwerp en de enorme output van de bijeenkomsten koos de DDG ervoor om het jaarlijkse DDG seminar op het Nederlands Film Festival over culturele diversiteit te houden met als titel; *The Making Of... diversiteit in de film- en tv-sector*. Moderator was Kim Coppes. Er waren muzikale intermezzi van actrice en zangeres Meral Polat en muzikant Remco Sietsema. De aanbevelingen van de werkgroep werden door Tessa Boerman gepresenteerd. Verder werden tijdens het seminar inspirerende cases en best practices gepresenteerd, zowel vanuit Nederland als vanuit een internationale context waarbij alle departmenten aan bod kwamen: regie, acteren, scenario en productie.

Gast sprekers waren o.a.: voormalig *senior diversity officer* bij de Arts Council van Engeland Nike Jonah (keynote), producent en acteur Rodney Charles en de regisseurs Hesdy Lonwijk en Karim Traïdia. ACT leverde een geestige bijdrage met een *Wie van de drie?* quiz met de zaal, geleid door Ghieslaine Guardiola.

Er was een spannend panel met als gasten Karima Belhaj (voormalig ING hoofd diversiteit), Doreen Boonekamp (directeur Nederlands Filmfonds), Kim Koppenol (RTL) en Frans Klein (directeur Televisie NPO). Er werd veel en heftig gediscussieerd, kortom een roerig en memorabel seminar dat zeer goed werd ontvangen in de sector en in de media ([zie pag. 20](#)) en het wakkerde de discussie verder aan. Het seminar is mede mogelijk gemaakt dankzij een financiële bijdrage van het Nederlands Filmfonds. Met dank aan het Nederlands Film Festival, ACT en SjouerCasting.

Na het seminar is de sectorwerkgroep nog een keer samengekomen om de werkwijze voor 2017 te bespreken. Tevens is de DDG eind 2016 gestart met een regiewerkgroep diversiteit waarin een breed scala aan DDG leden is vertegenwoordigd (10 in totaal). Zij gaan een aantal praktische voorstellen verder uitwerken.



Foto: James Mangold

Het Filmfonds heeft de adviezen ter harte genomen en nam in het nieuwe beleidsplan de volgende punten over: extra budget voor filmactiviteiten die debat en bewustwording op gebied van diversiteit bevorderen, in elke aanvraagformulier staat een vraag over de mate van diversiteit van de productie, toegespitst op de verschillende regelingen en het Fonds gaat in 2017 een *unconscious bias* training volgen.

Het Filmfonds en de DDG zullen ook in 2017 nauw samenwerken op dit dossier, waarbij erkend wordt dat het belangrijk is om producenten van publieksfilms en castingbureaus bij de actieplannen te betrekken.

### **FERA General Assembly (GA)**

DDG en VEVAM waren voor het eerst host van de GA van FERA, de Europese belangenvereniging van regisseurs, die plaatsvond van 7-9 oktober in Amsterdam. Het werd een gezellig, informatief en inspirerend weekend met onze Europese vakgenoten; 52 gasten uit 29 landen. Het Volkshotel bleekt zeer geschikt als vergader-slaap, lunch- en borrellocatie, het afwisselende zaalprogramma bij EYE viel in goede aarde, de diners op heel diverse Amsterdamse locaties (De Goudfazant en De Ijsbreker) waren uitstekend en de boottocht was relaxed en boeiend voor onze gasten.

De DDG kon zich met VEVAM als host van zijn beste kant laten zien. Op de vrijdagmiddag voorafgaand aan de vergaderdagen ontvingen DDG en VEVAM alle gasten in EYE voor een speciaal samengesteld programma: *The Dutch Angle*. Na de ontvangst van DDG voorzitter Martijn Winkler en een welkomstwoord van adjunct directeur EYE, Ido Abram, waren er korte informatieve presentaties van voormalig VEVAM voorzitter Maarten Treurniet over de problematiek rond de auteursrechtelijke vergoedingen in Nederland en sprak filmcommissie Bas van der Ree over de cash rebate regeling die in Nederland is opgetuigd door het Nederlands Filmfonds. Tussen alle presentaties waren filmblokken gevoegd met een gevarieerd aanbod van recente korte Nederlandse films (fictie, documentaire, dansfilm, muziekclip, animatie). Zie voor meer informatie [de hand-out](#). Met zeer veel dank aan onze partners VEVAM, EYE Filmmuseum, Nederlands Filmfonds & Film Commission, Gemeente Amsterdam en het Instituut voor Beeld en Geluid.

De FERA GA's zijn van groot belang voor de gezamenlijke Europese lobby, om bijgepraat te worden op dat vlak en nuttig als netwerkbijeenkomst en mogelijkheid voor internationale kennisuitwisseling.



*Diner na afloop van het filmprogramma dat DDG voor FERA leden had georganiseerd.  
Foto: Sander Houwen*



## De volgende onderwerpen passeerden de revue tijdens de GA:

### Europese wetgeving:

Er liggen maar liefst vijf belangrijke voorstellen voor de AV sector op gebied van auteursrecht, vergoedingen en distributie. Pauline Durand, CEO van de FERA gaf hier een presentatie over waarin zij ook vertelde hoe de besluitvorming op Europees niveau in zijn werk gaat. Eén van de belangrijkste voorstellen voor makers is dat van de Copyright Directive Proposal (art. 14, 15 en 16): het gaat hier om de zgn. *transparency triangle*, met o.a. een verplichting voor producenten om transparante exploitatie-overzichten te maken. Binnen de SAA en FERA wordt nu gewerkt aan de nodige reacties op deze teksten en aanpassingen ervan en de lobby op Europees niveau. Iedere beroepsvereniging gaat lobbyen op nationaal niveau. FERA en dus ook de DDG binnen PAM en Platform Makers maken zich vooral sterk op Europees en nationaal niveau voor de mogelijkheid van collectief onderhandelen en redelijke vergoedingen op gebied van VOD, die wettelijk zouden moeten worden vastgelegd.

**Tools/onderzoeken:** AGDOK (Duitse docuvereniging) hield een presentatie over een calculator tool, waarmee makers het aantal dagen kunnen bepalen dat ze aan een productie denken te gaan besteden. Dat mondt uit in een fee waar met de opdrachtgever over onderhandeld kan worden. Peter Carpentier uit het FERA bestuur liet weten dat er op basis van een uitgebreid Vlaams onderzoek naar inkomsten makers een Europees onderzoek op stapel staat via de FERA. De DDG start in 2017 in PAM verband ook met een nulmeting/ inkomstenonderzoek ([zie pag. 10 PAM](#))

Directors UK toonde de resultaten van een indrukwekkend onderzoek naar inkomsten van regisseurs met een andere benadering: Wat werd er per genre en per slot uitgegeven? Programmakosten bij elkaar opgeteld gedeeld door 2200 werkzame regisseurs kwam uit op €31.000 per jaar aan inkomsten.

### DDG bijdragen tijdens FERA GA

Martijn Winkler hield een korte introductie over digital storytelling bij het panel over online distributie en hij leidde het gesprek tussen Dan Clifton (Directors UK) en David Kavanagh van FSE (Europees netwerk van scenaristen) over *Rallying authors*. Juliette Jansen vertelde in het panel over gender over de werkwijze en voorlopige resultaten van de sectorwerkgroep diversiteit. Het PAM filmpje dat Maarten Treurniet liet zien in het vrijdagprogramma werd goed gewaardeerd vanwege de heldere uitleg over rechten en vergoedingen en wordt door een aantal landen aangepast voor eigen gebruik. Julia Vytupil, manager collectie toegang van het Instituut voor Beeld en Geluid presenteerde de mogelijkheden van hun collectie voor internationaal gebruik.

### Filmacademie & Impact Academy

In 2016 heeft DDG de banden met de Nederlandse Filmacademie aangehaald; er werd besloten om in 2017 een aantal ledenavonden (ook voor studenten toegankelijk) gezamenlijk te organiseren met verdiepende gesprekken over de favoriete film van een gerenommeerd DDG lid. Daarnaast werkt de DDG mee aan het zoeken naar gastsprekers voor de nieuwe serie *Vorbereiding op de beroepspraktijk*. Tot slot zal de DDG in samenwerking met de NFA alumni werven voor het mentoraatproject, dat in 2017 start.

Ook heeft DDG een bescheiden financiële bijdrage geleverd aan het pilotjaar van de Impact Academy; een nieuw initiatief, bedoeld om speciale Impact producers samen met producent en regisseur een uitgekende distributiestrategie op te laten zetten om het (maatschappelijk) bereik van documentaires te vergroten. In andere landen (vooral de UK met Britdoc) is dit uiterst succesvol gebleken. De DDG blijft het initiatief volgen, dat inmiddels structurele subsidie ontvangt.

### **Maandelijks ledenavonden & ledenactiviteiten**

De maandelijkse ledenavonden van de DDG vonden meestal in Het Ketelhuis plaats. Voor de avonden is in 2015 een speciale redactie opgericht, zodat er wat bredere onderwerpen konden worden opgepakt en het aanbod wat gevarieerder zou zijn.

Uiteraard waren de leden ook van harte welkom bij andere activiteiten dan die van de DDG zelf. Zo werden DDG-leden het hele jaar uitgenodigd voor de maandelijkse Netwerkborrel voor Film & TV, die standaard op de vierde maandag in de maand door de NBF werd georganiseerd.

Ook was men van harte welkom op de maandelijkse thematische avonden van Cineblend of de avonden van het Schrijfpaleis. Ook de filmavonden van VERS kon men op vertoon van ledenpas gratis bezoeken. Deze vonden standaard plaats op de eerste avond in de maand.

Naast al deze netwerkmomenten ontvingen leden ook nog uitnodigingen voor diverse andere bijeenkomsten via hun lidmaatschap van de DDG. Al met al konden de DDG-leden naar de volgende bijeenkomsten in 2016 (zie volgende pagina):



*DDG Avond november: Jord den Hollander over Film & Architectuur.  
Foto: Sander Houwen*

## Bijeenkomsten 2016

| Datum    | Activiteit  | Uitgenodigd door  | Locatie                               |
|----------|---|---|---------------------------------------|
| 11 jan   | Sectorbrede Nieuwjaarsreceptie  | o.a. NBF, DDG, VEVAM, EYE, Filmfonds, FPN, NSC, Netwerk, NFTA enz | EYE Film Instituut, Amsterdam         |
| 21 jan   | DDG ledenvergadering ivm statutenwijziging  | DDG   | Mediafonds, Amsterdam                 |
| 27 jan   | Korgeding PAM tegen RODAP   | PAM   | Rechtbank Amsterdam                   |
| 8 feb    | DDG Avond: Film & Psychoanalyse: <i>La Double Vie de Véronique</i> olv van psychoanalyticus Michel van Veen   | DDG   | Ketelhuis Amsterdam                   |
| 25 feb   | <i>Herberg van het geheugen</i> , regie Barbara den Uyl met Q&A   | Mokum Filmdistributie   | Ketelhuis, Amsterdam                  |
| 14 mrt   | Uitreiking DDG Awards voor de meest opmerkelijke regieprestaties 2015   | DDG   | BoomChicago, Amsterdam                |
| 21 mrt   | Hoe portretteer je, als filmmaker, je eigen familie? Vertoning met Q&A van <i>A Strange Love Affair with Ego</i> , regie Ester Gould en <i>A Family Affair</i> , regie Tom Fassaert | DAFF Avond  | Het Ketelhuis, Amsterdam              |
| 7 april  | VAR Avond: van VAR naar DBA Informatieavond voor afstudeerders en zzp'ers   | Filmacademie  | NFA, A'dam                            |
| 19 april | Algemene Ledenvergadering DDG   | DDG   | LAB111, A' dam                        |
| 25 april | VAR bijeenkomst   | NBF   | De Kring, A' dam                      |
| 9 mei    | DDG Avond: Mondo Leone, met films muziek en verhalen van Leon Giesen  | DDG   | Het Ketelhuis A'dam                   |
| 6 juli   | Film <i>Nobody's Business</i> & Masterclass Alain Berliner (beperkt aantal kaarten)   | IDFA  | Brakke Grond, rode zaal, A'dam        |
| 22 sept  | Uitreiking Louis Hartlooper Prijs + KNF borrel  | Louis Hartlooper Genootschap, KNF                                 | LHC, Utrecht                          |
| 27 sept  | DDG Seminar: <i>The Making Of... diversiteit in de film- &amp; tv-sector</i><br>Met diverse sprekers ( <a href="#">zie hand-out</a> )   | DDG i.s.m. ACT & NFF  | Stadsschouwburg, Utrecht, Blauwe Zaal |
| 7 okt    | FERA Filmprogramma ( <a href="#">zie hand-out</a> )   | DDG & VEVAM   | EYE, Amsterdam                        |
| 14 nov   | DDG Avond: Film & Architectuur met spreker: Jord den Hollander  | DDG   | Het Ketelhuis, A'dam                  |
| 12 dec   | DDG Avond: <i>Waterboys</i> , met Q&A o.l.v. Patrick Minks met regisseur Robert Jan Westdijk & producent Maarten van der Ven  | DDG   | Het Ketelhuis, A'dam                  |
| 19 dec   | Vertoning <i>Verloop van Jaren</i> , regie John Albert Jansen   | Netwerk Scenarioschrijvers  | Het Ketelhuis, A'dam                  |

## 7. Communicatie, informatie, publiciteit & marketing

---

### Website & E-nieuwsbrief

Elk DDG-lid heeft op de DDG-website zijn eigen pagina en wordt geacht deze ook zelf bij te houden. Via deze pagina kan men zich presenteren door middel van het aanmaken van een uitgebreid profiel, inladen van showreels, trailers, foto's of een aantal korte films. Helaas wordt deze kans nog door te weinig leden benut. Wel jammer, omdat best veel buitenstaanders de ledenpagina's bezoeken. Jaarlijks is er sprake van ruim 20.000 unieke bezoekers aan de DDG website.

Achter de login kunnen leden op de website informatie vinden over de volgende onderwerpen:

- Overzichtspagina juridisch advies, met onder meer de:
  1. documentaire checklist
  2. checklist contracten, de do's & don'ts
  3. lijst juridisch adviseurs met wie de DDG kortingsafspraken heeft
  4. informatie over *mediation*
  5. informatie over het juridisch spreekuur
  6. diverse kortingsafspraken
- Verzekeringen, met informatie over het pakket dat de DDG van de NBF afneemt.

Op de homepage van de website worden wekelijks nieuwsberichten geplaatst met actuele en voor regisseurs relevante informatie uit binnen- en buitenland. Eveneens treft men hier voor DDG-leden interessante bijeenkomsten aan of oproepen voor workshops, masterclasses enz.

Maandelijks worden de meest relevante berichten en bijeenkomsten door het bureau extra onder de aandacht van de leden gebracht door ze te bundelen in de E-Nieuwsbrief. Ook probeert het bureau hierin zoveel mogelijk uitnodigingen voor speciale bijeenkomsten of activiteiten buiten de DDG om te bundelen, zodat men niet voortdurend mails krijgt van de vereniging.

Eigen artikelen worden als blogs op de website geplaatst en uiteraard doorgezet naar Facebook en Twitter, waardoor meer mensen worden bereikt. Ook worden artikelen altijd doorgestuurd naar de leden via de maandelijkse E-Nieuwsbrief.

In december 2016 kon DDG vieren dat de nieuwe website, sinds 2014 in de lucht, 1000 keer geliket was.

De DDG website wordt door de Koninklijke Bibliotheek gearchiveerd.

### Publiciteit & marketing

In 2016 heeft DDG meer publiciteit gegenereerd dan ooit tevoren. Deels omdat DDG met de onderwerpkeuze van haar seminar over culturele diversiteit in de film- en televisie wereld een maatschappelijk relevant onderwerp bij de kop had, waardoor er veel kranten geïnteresseerd waren om hierover te schrijven, maar ook omdat de publiciteit rond het seminar uit handen was gegeven aan het marketingbureau Novel. Mede door hun inzet heeft het seminar veel media-aandacht gegenereerd en een grote spin-off gehad, zowel voor als na 27 september.

Zo heeft DDG-bestuurslid Tessa Boerman op *Mindshakes* haarfijn uit kunnen leggen waarom DDG dit seminar over diversiteit in de Nederlandse film- en televisiewereld organiseerde. Een filmpje dat op internet vele malen bewonderd en gedeeld is. [Kijk voor het filmpje hier.](#)

Ook hield de NOS de dag voorafgaand aan het seminar al [een interview](#) met Tessa Boerman.

Na afloop van het seminar is er door diverse kranten over het onderwerp en de werkgroep diversiteit geschreven en is de discussie over diversiteit verder aangewakkerd. Zo schrijft Bor Beekman [in de Volkskrant](#) (30-09-2016) naar aanleiding van het seminar én de voorstellen van de werkgroep diversiteit in de filmsector: “Ja, wie de huidige kalvereneditie als maatstaf hanteert, zou de Nederlandse cinema als volgt kunnen typeren: witte mannen van boven de 50, die romans verfilmen van andere witte mannen van boven de 50.”

En zijn er berichten verschenen in onder meer **Het Parool** 28-09-2016 “Het witte doek is nog steeds wel heel wit – Nederlands Film Festival debat over diversiteit” ([zie pag. 24](#)) en **Trouw** 28-09-2016 “Pleidooi om witte filmwereld in te kleuren” ([zie pag. 23](#)).

Ook zijn er door DDG twee filmpjes gemaakt over het seminar en op facebook gezet, waardoor het nieuws gemakkelijk gedeeld kon worden. Kijk hier naar [de sfeerimpressie](#) van het seminar, en een kort [filmpje met interviews](#) met een aantal sprekers van het seminar.

DDG heeft in 2016 een aantal malen een advertentie geplaatst. Deels om nieuwe leden te werven, maar uiteraard ook vanwege de branding. Zo stond er een advertentie in de Volkskrantbijlage van het International Film Festival Rotterdam en een in de uitgave van het



*Advertentie in Volkskrantbijlage met programma IFFR*

Forum van de Regisseurs op het Nederlands Film Festival, en plaatste DDG samen met VEVAM een advertentie in de jubileumuitgave van het VERS magazine ([zie pag. 25, 26](#)).

Ook betaalde DDG een kleine bijdrage aan de uitgave van het boek *De 250 blikken film van Kees Hin* dat ter ere van zijn 50 jarige loopbaan werd gemaakt door Sandra van Beek, in ruil voor naamsvermelding. Ook aan de Ketelhuis uitgave die ter ere van het 25-jarige werkjubileum van Michiel van Erp werd geschreven door Floortje Smit heeft DDG een financiële bijdrage geleverd. Hiervoor kreeg DDG naamsvermelding en een flink aantal gratis exemplaren van het boek. Bij interesse is een exemplaar op te vragen bij het bureau.

## 8. Tot slot

---

De DDG beleefde een productief jaar in 2016. Er kwam eindelijk uitzicht op een betere financiële situatie, omdat de geldstroom vanuit de kabelaars weer op gang kwam via de VEVAM. Hiermee konden met ingang van begin maart de uren van de algemeen secretaris worden uitgebreid, waardoor de slagkracht en effectiviteit van de vereniging werden vergroot. De DDG was op meer terreinen actief en heeft concrete resultaten geboekt op de dossiers fondsen en omroepen en diversiteit. De nauwe samenwerking met de VEVAM wierp zijn vruchten af; de eerste stappen richting de gezamenlijke portal DIRECTORSNL en een gezamenlijke Awards avond in 2017 werden gezet. Zo ontwikkelt de DDG zich tot een steeds sterkere vereniging die overal vertegenwoordigd is!

Amsterdam, 28 maart 2017

### DDG bestuur 2017

---

Martijn Winkler  
 Stella van Voorst van Beest  
 Thomas Korthals Altes  
 Eric Blom  
 Tessa Boerman  
 Colette Bothof  
 Jelle Nesna  
 Prosper de Roos  
 Thomas Vroege

### DDG bureau 2017

---

Juliette Jansen  
 Janette Kolkema

## Colofon

**Teksten:** Juliette Jansen  
 Janette Kolkema

**Voorwoord:** Martijn Winkler

**Foto's:** Sander Houwen  
 Mirjam van der Linden  
 James Mangold  
 Martijn Winkler

**Opmaak:** Marieke Fraanje



BY DIRECTORS FOR DIRECTORS

# Pleidooi om witte filmwereld in te kleuren

**DIVERSITEIT** Een werkgroep diversiteit in de filmindustrie presenteert haar ideeën en pleit voor 'streefpercentages'.

**Belinda van de Graaf**

Een film als 'Alles is liefde', waarin iedereen wit is, op die ene receptioniste op de achtergrond na, moet voorgoed tot het verleden behoren. Dat is de inzet van de werkgroep diversiteit, samengesteld uit leden van verschillende beroepsverenigingen in de filmwereld: regisseurs, producenten, scenaristen en acteurs. Gistermiddag presenteerden ze hun voorstellen op het Nederlands Film Festival.

Het thema diversiteit stond de afgelopen jaren vaker op de agenda, maar structureel veranderde er weinig. Zie de films die dit jaar de meeste Gouden Kalf-nominaties opstrekten: stuk voor stuk geregisseerd door witte mannen van middelbare leeftijd, en vol witte gezichten. Dat moet anders, diverser, vond de werkgroep die begin dit jaar van start ging.

Dat zou al in het onderwijs moeten beginnen. Zo zouden de filmopleidingen er goed aan doen onderzoek te doen naar de instroom van niet-westerse studenten en de mogelijke drempels die zij ervaren. Bovendien zouden de scholen proactief op zoek moeten gaan naar 'cultureel diverse aanmeldingen'.

Scenaristen moeten bij het schrijven van een script letten op een bredere invulling van personages, schrijft de werkgroep. Er zouden scriptconsultants of coauteurs ingeschakeld kunnen worden voor een cultureel diverser perspectief. Voor castingbureaus ligt er een soortgelijke opdracht: waarom geen Indische burens? Een Marokkaanse arts? Een Surinaamse rechter?

Het Filmfonds als grootste subsidieverstrekker van de Nederlandse film zou diversiteit mee moeten laten wegen in de toekenning van geld. Dus wie een filmplan indient met een thema dat een brede groep aanspreekt, of een diverse cast en crew kiest, moet een streepje voor krijgen.

Verder zou het fonds er goed aan doen om te onderzoeken hoe het nu met de diversiteit gesteld is, zodat er vervolgens 'streefper-



Een weinig diverse line-up bij het Nederlands Film Festival. Van de tien genomineerden voor beste acteur/actrice zijn er negen blank. Geportretteerd zijn Anniek Pheifer, Thekla Reuten, Rifka Lodeizen, Gijs Scholten van Aschat, Reinout Scholten van Aschat, Jacob Derwig. FOTO'S ANP

**Waarom geen Indische burens? Een Marokkaanse arts? Een Surinaamse rechter?**

tages' geformuleerd kunnen worden.

Gisteren werd er tijdens een bijeenkomst op het Nederlands Film Festival voor het eerst gediscussieerd

over de voorstellen van de werkgroep. De vraag is wat er vervolgens gaat gebeuren. Zo is nog onduidelijk wie er op de naleving van nieuwe afspraken moet gaan toezien en uit welke middelen dat betaald moet worden.

Het Filmfonds liet desgevraagd weten diversiteit in het algemeen reglement 2017-2020 te hebben opgenomen, als een van de beoordelingscriteria. Het gaat daarbij niet alleen om culturele diversiteit, maar ook om leeftijd en sekse.

ADVERTENTIE

## Nederlands Film Festival Debat over diversiteit

# ‘Het witte doek is nog steeds wel heel wit’

**Jos van der Burg**  
UTRECHT

**In de Nederlandse film- en tv-wereld ontbreekt het aan culturele en etnische diversiteit. Op het Nederlands Film Festival debatteerde men over hoe het beter kan. Het ging er stevig aan toe.**

Jaren wordt er gepraat over het multiculturele drama, maar in het filmpje waarmee het debat over ‘diversiteit in de film- en televisiesector’ begon, spreekt documentairemaker Tessa Boerman van ‘het monoculturele drama’. In de film- en tv-wereld is blank de norm, stelt ze: “Het witte doek is nog steeds behoorlijk wit.”

Excuserende verklaringen schoffelt ze alvast onderuit. Zo noemt ze het onzin dat er geen niet-blanke makers en beleidsmakers te vinden zijn. Wie dat vindt, moet beter zoeken. De hamvraag in het filmpje: is er sprake van ‘een blinde vlek, onverschilligheid of keihard racisme?’

### Hindernissen

Het zette de toon voor een stevig debat. Filmmaker Hesdy Lonwijk, die zichzelf omschreef als ‘een succesvolle zwarte filmmaker in een wit mediaverticaal’, kent de drie varianten uit eigen ervaring. Hij herinnerde zich de verbazing van een docent op de Filmacademie over zijn aanwezigheid (‘Goh, een neger’). Maar er zijn meer hindernissen. Niet-blanke makers lopen tegen het obstakel aan dat blanke beleidsmakers een blinde vlek hebben voor verhalen uit andere culturen: “Krijgen wij de kans om ons eigen verhaal te vertellen?”

Ook stelde hij stereotypen aan de kaak over mensen met een andere culturele achtergrond in film en tv-drama. Waarom had het festival *De held*,

de verfilming van Jessica Durlachers roman, als openingsfilm gekozen? Zag men dan niet dat een Nederlands-Marokkaanse crimineel en ruige mannen in een sportschool de enige niet-blanke personages in deze film zijn?

### Deemoedige beleidsmakers

Zwaar onder vuur lag even later Frans Klein, directeur televisie van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). Programmamaker Michael Schaap (*De hokjesman*) raketelde het NPO kerstmispromospotje (‘Kerst vieren we samen’) van vorig jaar op, waarin enkel blanke BN’ers waren te zien. Is dit het Nederland waar de NPO voor staat, vroeg hij zich af.

Klein, die opmerkte dat hij zich nu doodschaamt voor het spotje, moest zich ook verantwoorden voor het *Sinterklaasjournaal*. Waarom waren daar vorig jaar nog steeds Zwarte Pieten te zien? Hoe gevoelig dit onderwerp ligt, bleek ook uit de opmerking van Kim Koppenol, projectmanager diversiteit bij RTL, dat de Zwarte Pietendiscussie bij RTL ‘op het hoogste niveau’ wordt gevoerd.

Wie door het tumult heen keek, zag opmerkelijk deemoedige beleids-

makers, die allemaal erkenden dat het zwaar schort aan de culturele diversiteit in hun instellingen. In de woorden van Koppenol: “We zijn ontzettend wit.”

Diversiteitsbeleid moet dat veranderen. Vanaf volgend jaar is diversiteit één van de drie criteria waarnaar wordt gekeken bij aanvragen bij het Filmfonds, zei directeur Doreen Boonekamp. Ook kunnen beoordelaars van aanvragen zich bij het Filmfonds laten adviseren door mensen uit andere culturen. En alle beleidsmedewerkers krijgen nog dit jaar een training in het ontdekken bij zichzelf van ‘onbewuste vooroordelen’.

### Quota

Karima Belhaj, voormalig hoofd diversiteit bij ING, vond het allemaal te vrijblijvend. Waarom sollicitanten niet toetsen op vooroordelen? En waarom geen quota voor culturele diversiteit in de filmwereld?

Tegen dat laatste had bijna iedereen bezwaren. Toch zou dat de Algerijns-Nederlandse filmmaker Karim Traïdia waarschijnlijk veel frustraties hebben bespaard. Van de regisseur van onder meer *De Poolse bruid* zijn zo veel filmplannen door het Filmfonds afgewezen, dat hij zes jaar geleden besloot geen aanvragen meer in te dienen. Zijn nieuwe film *Kroniek van Algerije*, een verbeelding van zijn jeugd in zijn geboortedorp, maakte hij met Algerijns en Frans geld. In de Nederlandse filmwereld is hij zwaar teleurgesteld: “Ik mag mijn verhalen niet vertellen.”

Hoog tijd voor actie, meende Tessa Boerman: “We moeten de gevestigde bastions bestormen.” Wordt ongetwijfeld vervolgd.

**Het Nederlands Film Festival duurt nog t/m 30 september.**

**‘Goh, een neger,’  
zei een docent op de  
Filmacademie tegen  
Hesdy Lonwijk**





Een week  
in de spotlights  
is natuurlijk leuk.

Maar een jaar  
is ongeveer 52x zo leuk!



Voor een filmmaker is het Forum van de Regisseurs natuurlijk een mooi podium. Eindelijk de aandacht die jij met je film verdient. Maar bij de Dutch Directors Guild staat de regisseur het hele jaar door centraal. Wij komen al jaren op voor de belangen van regisseurs bij omroepen, producenten, fondsen en de politiek, op het gebied van

contracten, honorering, auteursrecht en meer. Ook bieden wij talloze momenten om je 350 collega's te ontmoeten en kennis en inspiratie op te doen tijdens ledenavonden, seminars en workshops.

**Word lid! Meld je aan via onze website:**  
[www.directorsguild.nl](http://www.directorsguild.nl)



# Voor ambitieus regietalent.

Als televisie- of filmregisseur heb je wettelijk recht op een (extra) vergoeding als je werk wordt uitgezonden op televisie of via VOD wordt verspreid. Vevam keert deze vergoeding uit aan aangesloten regisseurs.

Aanmelden (gratis): [www.vevam.org](http://www.vevam.org)

De Dutch Directors Guild is dé beroepsvereniging voor film- en televisieregisseurs in Nederland en telt rond de 350 leden. DDG behartigt de belangen van regisseurs, zowel collectief als individueel. Hoe groter we zijn, hoe sterker we staan.

Aanmelden: [www.directorsguild.nl](http://www.directorsguild.nl)


